

Wrocław, 8 stycznia 2009 roku

WK.60/110/K-42/08

**Pan
Krzysztof Świątek
Burmistrz Miasta Kamiennej Góry**

**Plac Grunwaldzki 1
58-400 Kamienna Góra**

Regionalna Izba Obrachunkowa, działając na podstawie art. 1 ust. 1 oraz w trybie art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 ze zm.), przeprowadziła w okresie od 13 sierpnia do 14 listopada 2008 r. kontrolę kompleksową gospodarki finansowej gminy miejskiej Kamienna Góra. Ustalenia kontroli zostały szczegółowo opisane w protokole, którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce w dniu podpisania.

Kontrolą została objęta również gospodarka finansowa Szkoły Podstawowej nr 2 im. Tkaczy Śląskich w Kamiennej Górze. Jej ustalenia zostały zawarte w odrębnym protokole, na podstawie których Izba wystosowała do Dyrektora Szkoły wystąpienie pokontrolne (przekazane Panu do wiadomości).

Stwierdzone w wyniku kontroli kompleksowej gospodarki finansowej gminy miejskiej Kamienna Góra uchybienia i nieprawidłowości wynikały głównie z nieprzestrzegania przez pracowników przepisów prawa, w tym także uregulowań wewnętrznych, jak również niedopełnienia obowiązków przez niektórych pracowników. Część z nich nie wystąpiłaby, gdyby w pełni zostały wykonane wnioski pokontrolne wystosowane po poprzedniej kontroli Regionalnej Izby Obrachunkowej zawarte w wystąpieniu pokontrolnym Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej pismem WK.660/110/K-13/04 z 3 sierpnia 2004 roku.

Nieprawidłowości i uchybienia wystąpiły przy realizacji następujących zagadnień:

W zakresie regulacji organizacyjno-prawnych i funkcjonowania kontroli wewnętrznej

Burmistrz Miasta nie ustalił w formie pisemnej procedur kontroli finansowej obejmujących procesy związane z celowością zaciągania zobowiązań finansowych oraz dokonywaniem wydatków, czym nie dopełnił obowiązku wynikającego z przepisów art. 47 ust. 3 ustawy z 30 czerwca 2005 roku o finansach publicznych (Dz.U. Nr 249, poz.2104 ze zm.) oraz nie opracował i nie wprowadził do stosowania instrukcji w sprawie współpracy z Generalnym Inspektorem Informacji Finansowej w zakresie przeciwdziałania wprowadzeniu do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł, stosownie do obowiązku wynikającego z przepisów art. 15a ust, 2 ustawy z 16 listopada 2000 roku o przeciwdziałaniu wprowadzaniu do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł

oraz przeciwdziałaniu finansowaniu terroryzmu (tekst jednolity: Dz.U. z 2003 roku nr 153, poz. 1505 ze zm.).

Za 2007 rok nie przeprowadzono kontroli przestrzegania realizacji procedur, o których mowa w art. 47 ust. 2 ustawy o finansach publicznych, obejmujących co najmniej 5% wydatków, w trzech podległych jednostkach budżetowych oraz wszystkich instytucjach kultury, czym nie dopełniono obowiązku wynikającego z art. 187 ustawy. Nieprawidłowość ta stanowiła o nie wykonaniu wniosku wyrażonego w pkt 1 wystąpienia pokontrolnego, mimo że w piśmie z 2.09.2004 r. Burmistrz Miasta poinformował Izbę, że kontrola podległych jednostek organizacyjnych gminy dokonywana będzie na bieżąco.

Nie przestrzegano, w 2007 i pierwszym półroczu 2008 roku, regulaminu przeprowadzania kontroli wewnętrznej w Urzędzie Miasta i w jednostkach organizacyjnych. Z żadnej z przeprowadzonych kontroli nie sporządzono wystąpień pokontrolnych, nie sformułowano wniosków pokontrolnych i nie przekazano zaleceń pokontrolnych kierownikom kontrolowanych jednostek do realizacji, co było wymogiem określonym w rozdziale XI Regulaminu. Po kontroli przeprowadzonej w jednostce organizacyjnej we wrześniu 2008 roku sformułowano wystąpienie i wnioski pokontrolne.

Nie rozpoczęto prowadzenia przed upływem pierwszego kwartału 2007 i 2008 roku audytu wewnętrznego w Urzędzie, pomimo przekroczenia w 2006 i 2007 roku kwoty wydatków środków publicznych dokonywanych w ciągu roku kalendarzowego, od której istnieje taki obowiązek, czym uchybiono art. 49 ust. 2 ustawy o finansach publicznych w związku z §3 rozporządzenia Ministra Finansów z 24 czerwca 2006 r. w sprawie kwot, których przekroczenie powoduje obowiązek prowadzenia audytu wewnętrznego w jednostkach sektora finansów publicznych (Dz.U. Nr 112, poz. 763).

W zakresie sprawozdawczości

Stan środków na rachunku budżetu wykazany w rocznym sprawozdaniu Rb-ST o stanie środków na rachunkach bankowych jednostek samorządu terytorialnego na koniec 2007 roku był niezgodny ze stanem środków pieniężnych potwierdzonych przez bank na 31.12.2007 roku, co stanowiło naruszenie § 9, pkt 1 i 2 rozporządzenia Ministra Finansów z 27 czerwca 2006 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. Nr 115, poz. 781 ze zm.) stanowiącym, że kierownicy jednostek są obowiązani sporządzać sprawozdanie rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno rachunkowym, a kwoty wykazane w sprawozdaniach powinny być zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej oraz § 24 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 34 do wymienionego rozporządzenia, zgodnie z którym w sprawozdaniach jednostkowych rocznych wykazuje się stan środków na rachunku budżetu jednostki samorządu terytorialnego na podstawie dowodów bankowych, zgodnych z zapisami w księgowości banku. Saldo rachunku bieżącego nr 88 8395 0001 0013 4460 2003 0001 wykazane przez Bank Spółdzielczy w Kamiennej Górze na 31.12.2007 roku stanowiło kwotę 51.444,37 zł, saldo Wn konta 133 „Rachunek budżetu” na

31.12.2007 roku - kwotę 51.444,37 zł, natomiast w sprawozdaniu Rb-ST wykazano kwotę 636.441,37 zł, wyższą o 584.997 zł stanowiącą przekazaną gminie z Ministerstwa Finansów w grudniu 2007 roku subwencję oświatową na styczeń 2008 r.

W niewłaściwym paragrafie sprawozdania Rb-27S (§ 0310) i wierszu sprawozdania Rb-PDP wykazano skutki (kwota 76,00 zł) wynikające z umorzenia zaległości podatkowej w łącznym zobowiązaniu pieniężnym, obejmującym oprócz podatku od nieruchomości, również podatek rolny, wbrew przepisom rozporządzenia Ministra Finansów z 14 czerwca 2006 roku w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. Nr 107, poz. 726 ze zm.).

W zakresie księgowości i rachunkowości

Zakładowy Plan Kont wprowadzony zarządzeniem nr 244/2007 z 4 października 2007 roku nie uwzględniał zmian wprowadzonych przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz.U. Nr 142, poz. 1020 ze zm.). Zakładowy plan kont dla Urzędu Miasta nie obejmował kont: 132 „Rachunki dochodów własnych jednostek budżetowych”, 138 „Rachunki środków na prefinansowanie”, 224 „Rozliczenie udzielonych dotacji budżetowych” oraz pozabilansowych kont: 980 „Plan finansowy wydatków”, 981 „Plan finansowy niewygasających wydatków”, 996 „Zaangażowanie dochodów własnych jednostek budżetowych”, a zatem nie obejmował kont służących do księgowania operacji gospodarczych występujących w jednostce. Natomiast w zakładowym planie kont budżetu gminy nie przewidziano kont: 138 „Rachunki środków na prefinansowanie”, 225 „Rozliczenie niewygasających wydatków” oraz kont pozabilansowych: 991 „Planowane dochody budżetu”, 992 „Planowane wydatki budżetu”, 993 „Rozliczenia z innymi budżetami”.

Ponadto zakładowe plany kont (jednostki i budżetu) nie określały przeciwległych stron konta korespondującego z kontem syntetycznym, nie zawierały opisu przyjętych zasad prowadzenia kont ksiąg pomocniczych oraz ich powiązania z kontami księgi głównej, stosownie do wymogów art. 10 ust. 1 pkt 3 ustawy z 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity: Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 ze zm.).

Dochody własne ze sprzedaży materiałów promocyjnych, sporządzania kserokopii dokumentów, wpływów z innych usług (opłaty za korzystanie z internetu i sprzętu komputerowego) oraz odsetek od środków zgromadzonych na rachunku bankowym księgowano na koncie 131 „Rachunki bieżące”, a przychody z tego tytułu zakwalifikowano w dziale 750 „Administracja publiczna”, w rozdziale 75095 „Pozostała działalność”, w § 075 „Dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze”, co było niezgodne z treścią ekonomiczną tego konta określoną w rozporządzeniu Ministra Finansów z 28 lipca

2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont (...) oraz klasyfikacją dochodów określoną w rozporządzeniu Ministra Finansów z 14 czerwca 2006 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków(...). Właściwym kontem do ewidencji dochodów własnych, zgodnie z uregulowaniem określonym w rozporządzeniu, było konto 132 „Rachunki dochodów własnych jednostek budżetowych”, które nie funkcjonowało w księgach rachunkowych i nie było przewidziane w zakładowym planie kont.

W księgach rachunkowych jednostki nie ewidencjonowano operacji pieniężnych na rachunku bankowym w Banku Spółdzielczym o numerze 65839500010013446020160201, na który wpływały środki pieniężne z tytułu zaliczek alimentacyjnych od dłużników. Przychód środków pieniężnych od poszczególnych dłużników, z podziałem na dochody gminy i dochody budżetu państwa ewidencjonowano w prowadzonym odrębnie rejestrze, który nie miał powiązania z ewidencją syntetyczną (księgą główną), co stanowiło naruszenie zasad prowadzenia ksiąg rachunkowych określonych w art. 15 i 16 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którymi konta księgi głównej zawierają zapisy o zdarzeniach w ujęciu systematycznym, a konta ksiąg pomocniczych (analityka) zawierają zapisy będące uszczegółowieniem i uzupełnieniem zapisów kont księgi głównej. Część zaliczki alimentacyjnej, stanowiącą dochód gminy przekazywano na rachunek budżetu i księgowano na koncie Ma 224 i Wn 133, co było niezgodne z zasadami rachunkowości i funkcjonowania kont określonymi w rozporządzeniu w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont (...).

W trakcie 2007 i I półroczu 2008 roku w ewidencji syntetycznej konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” nie księgowano przypisów i odpisów należności z tytułu podatków i opłat, czym naruszono przepisy § 17 ust. 2 pkt 1 lit. a) i ust. 2 pkt 2 lit a) rozporządzenia Ministra Finansów z 21 czerwca 2006 roku w sprawie zasad rachunkowości i planu kont w zakresie ewidencji podatków, opłat i niepodatkowych należności budżetowych dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 112, poz. 761). Dopiero w dniu 31 grudnia 2007 roku i 30 czerwca 2008 roku zaksięgowano na koncie 221 przypis należności podatkowych. Skutkowało to brakiem zgodności, w poszczególnych okresach sprawozdawczych, ewidencji syntetycznej z analityczną, wbrew przepisom art. 16 ust. 1 ustawy z 29 września 1994 roku o rachunkowości. Nieprawidłowość ta została również stwierdzona w trakcie poprzedniej kompleksowej kontroli gospodarki finansowej gminy.

W księgach rachunkowych kontrolowanej jednostki nie prowadzono ewidencji należności podatkowych zabezpieczonych hipoteką na koncie 226 „Długoterminowe należności budżetowe”, wbrew dyspozycji wynikającej z § 18 rozporządzenia Ministra Finansów z 21 czerwca 2006 roku w sprawie zasad rachunkowości i planu kont w zakresie ewidencji podatków i opłat niepodatkowych należności budżetowych dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego.

W 2007 i I półroczu 2008 roku nie dokonano przeniesienia długoterminowych należności z tytułu sprzedaży nieruchomości z rozłożeniem ich ceny na raty do należności krótkoterminowych, w wysokości raty należnej na dany rok budżetowy, do czego zobowiązywały przepisy rozporządzenia Ministra Finansów z 28 lipca 2006 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów

kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego(...). Przeniesienia należało dokonać w terminie do 31 marca, tj. w terminie wynikającym z umowy sprzedaży nieruchomości zawartej w formie aktu notarialnego.

Stan należności długoterminowych z tytułu rozłożenia na raty ceny zbywanych nieruchomości w ewidencji syntetycznej na koncie 226 na 31.12.2007 roku był zawyżony w próbie kontrolnej o kwotę 3.900,00 zł. Powyższe dowodzi o nierzetelności ksiąg rachunkowych w rozumieniu art. 24 ust. 2 ustawy z 29 września 1994 roku o rachunkowości.

Kontrola zestawień naliczonego i przekazanego funduszu remontowego dla wspólnot, sporządzonych przez służby finansowe Urzędu, wykazała że Gmina nie przekazywała w terminie funduszu remontowego należnego wspólnotom (dot. próby objętej kontrolą). Zwłoka w zapłacie wynosiła od jednego do osiemnastu miesięcy, a w wielu przypadkach nie został przekazany do 30.10.2008 roku. Rachunki wspólnot mieszkaniowych, przedkładane co miesiąc za media, koszty zarządu i fundusz remontowy od komunalnych zasobów mieszkaniowych wchodzących w ich skład, nie posiadały wskazania ujęcia ich w księgach rachunkowych. W jednostce nie była prowadzona ewidencja analityczna, a zapisy operacji gospodarczych na kontach księgowych w ewidencji syntetycznej uniemożliwiły wyodrębnienie źródłowych dokumentów księgowych i rozliczenia wydatków dotyczących poszczególnych wspólnot, co potwierdziła Skarbnik w złożonym wyjaśnieniu. Poinformowała, że szczegółowa ewidencja analityczna w tym zakresie prowadzona jest przez Spółkę mieszkaniową Sp. z o.o. powołana do zarządzania i administrowania zasobem komunalnym gminy. Powyższe stanowi naruszenie przepisu art. 17, art. 21 ust 6 oraz art. 24 ust. 4 ust. 1 i 2 ustawy o rachunkowości.

Kontrola prawidłowości wydatkowania środków na remonty wykonane przez cztery wspólnoty wykazała, że zafakturowana wartość robót była niższa od wartości obliczonej procentowo udziałem gminy we wspólnocie do ogólnych kosztów remontu i przekazanego funduszu remontowego. Różnice nie zostały rozliczone i ujęte w księgach rachunkowych jednostki. W uregulowaniach wewnętrznych (przyjętej polityce rachunkowości) nie określono zasad ewidencji księgowej i rozliczeń funduszu remontowego poszczególnych wspólnot. Powyższe stanowi naruszenie art. 24 ustawy o rachunkowości stanowiącego, że księgi rachunkowe powinny być prowadzone rzetelnie, bezbłędnie i sprawdzalnie i bieżąco.

W zakresie rozrachunków

Nieterminowo uregulowano płatności wynikające z 11 faktur wystawionych przez kontrahentów, z którymi rozrachunki ewidencjonowano w ramach konta 201, wbrew przepisom art. 35 ust. 3 pkt 3 ustawy z 30 czerwca 2005 roku o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 ze zm.), który stanowił, że wydatki publiczne powinny być dokonywane w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań. Opóźnienia wyniosły od 14 do 49 dni. W związku z nieterminowym uregulowaniem zobowiązań gmina miejska Kamienna Góra nie zapłaciła odsetek.

Nie zachowano terminów zwrotu zabezpieczenia należytego wykonania umów, po bezusterkowym odbiorze zadań, jak również po upływie okresu rękojmi i gwarancji. Dotyczyło to zabezpieczenia należytego wykonania umowy na remont nawierzchni drogowej i chodników przy Placu Grunwaldzkim w Kamiennej Górze. Kwota 2.550,33 zł podlegała zwrotowi do 25.02.2006 roku, a zwrotu zabezpieczenia nie dokonano do dnia kontroli.

Ponadto w 2007 roku przez okres ponad pięciu miesięcy Zamawiający pozostawał bez zabezpieczenia w wysokości 27.606,00 zł, dotyczącego zabezpieczenia roszczeń z tytułu umowy na utrzymanie i eksploatację cmentarzy komunalnych oraz cmentarza żydowskiego w Kamiennej Górze, wbrew treści § 6 ust. 1 umowy na wykonanie zadania z którego wynika, że oferent przed podpisaniem umowy, tj. przed dniem 16.03.2007 roku wniósł zabezpieczenie należytego wykonania umowy w formie poręczenia bankowego. Gwarancja bankowa została wystawiona przez bank w dniu 21.08.2007 roku na okres od 21.08.2007 roku do 16.03.2009 roku.

W okresie od dnia 1.05.2008 roku do dnia kontroli, Zamawiający pozostawał bez zabezpieczenia pozostawionego na okres gwarancji w wysokości 8.100,00 zł, w związku z wykonaniem elewacji wraz z ociepleniem obiektów Szkoły Podstawowej nr 2 w Kamiennej Górze. Gwarancja ubezpieczeniowa wystawiona w dniu 5.07.2007 roku na okres od 1.10.2004 roku do 30.04.2008 roku, z dniem 1.05.2008 roku straciła ważność. Wykonawca, w § 11 ust. 1 umowy, udzielił gwarancji na okres 5 lat licząc od dnia odbioru końcowego, tj. od dnia 20.09.2004 roku.

W zakresie kredytów, pożyczek i poręczeń

Nieterminowo regulowano płatności wynikające z trzech umów o pożyczkę z Narodowego i Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, co było niezgodne z przepisem art. 35 ust. 3 pkt 3 ustawy z 30 czerwca 2005 roku o finansach publicznych. Opóźnienia w spłacie rat pożyczek wyniosły od 1 do 24 dni. W związku z nieterminową spłatą zobowiązań wynikających z umów o pożyczkę gmina miejska Kamienna Góra zapłaciła odsetki w wysokości ok. 500 zł.

Zobowiązania z tytułu pożyczek otrzymanych z budżetu państwa w części podlegającej zwrotowi ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej ewidencjonowano na koncie 134 „Kredyty bankowe”, zamiast na koncie 138 „Rachunki środków na prefinansowanie”, z naruszeniem zasad funkcjonowania konta 134, które na podstawie przepisów załącznika nr 1 do rozporządzenia Ministra Finansów z 28 lipca 2006 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont (...) służy do ewidencji kredytów bankowych zaciągniętych na finansowanie budżetu.

W sprawozdaniu Rb-Z o stanie zobowiązań jednostki samorządu terytorialnego za 2007 rok nie wykazano kwoty udzielonego poręczenia na podstawie umowy poręczenia zawartej 5.04.1997 roku z Bankiem Gospodarstwa Krajowego w Warszawie. W sprawozdaniu za I półrocze 2008 roku wykazano wartość nominalną niewymagalnych zobowiązań z tytułu udzielonych poręczeń w kwocie 823.039,00 zł bez odsetek, wbrew przepisom § 14 ust. 2 pkt 1 załącznika nr 34 do rozporządzenia Ministra Finansów z 27 czerwca 2006 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

W zakresie dochodów budżetowych

Trzynastu podatników (3 osoby prawne i 10 osób fizycznych), spośród piętnastu w próbie kontrolnej, złożyło deklaracje na podatek od środków transportowych po terminie określonym w art. 9 ust. 6 pkt 1 ustawy z 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2006 r. Nr 121, poz. 844 ze zm.). Opóźnienie w złożeniu deklaracji na 2007 rok wyniosło od 18 do 120 dni, na 2008 rok - od 5 do 54 dni. Organ podatkowy, w związku z nieterminowym złożeniem deklaracji, nie skorzystał z możliwości wystąpienia do właściwego Urzędu Skarbowego z wnioskiem o ukaranie karą grzywny na podstawie art. 56 § 1 ustawy z 10 września 1999 roku Kodeks karny skarbowy (tekst jednolity: Dz. U. z 2007 r. nr 111, poz. 765 ze zm.).

Nakazy płatnicze na 2008 rok doręczono siedmiu podatnikom łącznego zobowiązania pieniężnego (na siedmiu objętych kontrolą) w terminach uniemożliwiających wywiązanie się z ustawowego terminu zapłaty pierwszej raty podatku, tj. do 15 marca, określonego w art. 6 ust. 7 ustawy z 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych oraz art. 6a ust. 6 ustawy z 15 listopada 1984 roku o podatku rolnym (tekst jednolity: Dz. U. 2006 r. Nr 136, poz. 969 ze zm.).

Wysokość podatku od nieruchomości na rok podatkowy 2007 i 2008 w odniesieniu do trzech podatników ustalono z naruszeniem art. 4 ust. 2 ustawy z 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych, ponieważ w decyzjach wymiarowych na 2007 i 2008 rok organ podatkowy ustalił podatek od nieruchomości od całej powierzchni użytkowej lokali mieszkalnych pomimo, że w złożonych informacjach wskazali oni, że lokale te miały wysokość w przedziale od 1,40 m do 2,20 m. Powyższe nie miało wpływu na wymiar podatku od nieruchomości na 2007 i 2008 rok, ponieważ organ podatkowy w decyzjach tych przyjął 50% stawki podatku od 1 m² powierzchni użytkowej budynków mieszkalnych lub ich części określonej przez Radę Miejską w uchwałach nr III/12/2006 z 18 grudnia 2006 roku i nr XVI/110/07 z 28 listopada 2007 roku.

Organ podatkowy nie podejmował na bieżąco działań zmierzających do ustalenia wysokości zobowiązania podatkowego, pomimo posiadania dokumentów (zaświadczenia Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego) wskazujących na wystąpienie okoliczności uzasadniających powstanie obowiązku podatkowego w związku z zakończeniem budowy budynków mieszkalnych. Uprawnienie organu podatkowego do wszczęcia z urzędu postępowania podatkowego wynikało z art. 165 § 1 ustawy z 29 sierpnia 1997 roku – Ordynacja podatkowa (tekst jednolity: Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 ze zm.). Dwóm podatnikom, którym w listopadzie i grudniu 2007 roku Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego wydał zaświadczenia o przyjęciu do użytkowania budynków, decyzje zmieniające wymiar podatku od nieruchomości na 2008 rok wydano odpowiednio: w kwietniu i marcu 2008 roku.

Do dnia kontroli nie opodatkowano gruntów o powierzchni 818,70 m² związanych z działalnością gospodarczą, w których posiadanie wszedł podatnik o numerze ewidencji podatkowej N002511 na podstawie aktu notarialnego rep. A nr 5837/2000 z dnia 25.10.2000 roku, wbrew zaleceniu pokontrolnemu nr 9 wydanemu po zakończeniu poprzedniej kompleksowej kontroli gospodarki finansowej. Po telefonicznym wezwaniu przez organ podatkowy podatnika do złożenia

korekty w zakresie gruntów związanych z prowadzoną przez niego działalnością gospodarczą, podatnik w dniu 22.07.2004 roku złożył pisemne oświadczenie, w którym stwierdził, że w wykazie nieruchomości z 5.12.2000 roku grunty pozostałe o powierzchni 818,70 m² zostały wykazane prawidłowo, ponieważ na tej powierzchni nie była prowadzona działalność gospodarcza. Organ podatkowy przyjął domniemanie prawidłowości złożonego przez podatnika oświadczenia, ponieważ nie było ono sprzeczne z innymi dowodami lub faktami znanymi organowi podatkowemu z urzędu. Przedłożone do kontroli dokumenty, takie jak informacje podatnika o nieruchomościach i obiektach budowlanych, decyzje wymiarowe, akty notarialne, świadczyły o prowadzeniu przez niego działalności gospodarczej. W świetle art. 1a ust. 1 pkt 3 ustawy z 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych, grunty, budynki i budowle związane z prowadzeniem działalności gospodarczej to grunty, budynki i budowle będące w posiadaniu przedsiębiorcy lub innego podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą (z wyjątkiem budynków mieszkalnych oraz gruntów związanych z tymi budynkami, a także gruntów, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 1 lit. b), chyba że przedmiot opodatkowania nie jest i nie może być wykorzystywany do prowadzenia tej działalności ze względów technicznych. Na podstawie art. 272 pkt 3 w związku z art. 288 § 1 pkt 1 lit. a i b i art. 276 § 1 i 4 ustawy - Ordynacja podatkowa, organ podatkowy był zobowiązany do dokonania czynności sprawdzających, potwierdzonych protokołem z przeprowadzonej kontroli, mających na celu ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności danych przedstawionych przez podatnika w złożonej informacji i oświadczeniu ze stanem faktycznym.

Wobec podatników podatku od nieruchomości (osoby fizyczne) zostały podjęte czynności upominawcze i egzekucyjne, ale w siedmiu przypadkach nie dotrzymano terminów wynikających z przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z 22 listopada 2001 roku w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. Nr 137, poz. 1541 ze zm.). Upomnienia skierowano do podatników w czerwcu i listopadzie 2007 roku, tj. w trzecim i dziewiątym miesiącu po upływie ustawowego terminu płatności pierwszej raty podatku od nieruchomości za 2007 rok, w listopadzie 2007 roku, tj. w siódmym miesiącu po upływie ustawowego terminu płatności drugiej raty podatku od nieruchomości za 2007 rok, w listopadzie 2007 roku, tj. w trzecim miesiącu po upływie ustawowego terminu płatności trzeciej raty podatku od nieruchomości za 2007 rok, w lipcu 2008 roku, tj. w dziewiątym miesiącu po upływie ustawowego terminu płatności czwartej raty podatku od nieruchomości za 2007 rok, w lipcu 2008 roku, tj. w piątym miesiącu po upływie ustawowego terminu płatności pierwszej raty podatku od nieruchomości za 2008 rok, wbrew przepisom § 3 ust. 1 rozporządzenia. A po bezskutecznym upływie terminu określonego w upomnieniach, z opóźnieniem wynoszącym 144 dni wystawiono tytuły wykonawcze wobec jednego z podatników (N001971) z naruszeniem § 5 ust. 1 rozporządzenia. Nie wystawiono tytułów wykonawczych wobec czterech podatników, pomimo bezskutecznego upływu terminu określonego w upomnieniach.

Nie przestrzegano art. 18 ust. 9 ustawy z 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity: Dz. U. z 2007 roku Nr 70, poz. 473 ze

zm.) w zakresie terminu na jaki wydawane są zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży. Zezwolenia wydane dwóm podmiotom: trzy zezwolenia z 2.03.2007 r. oraz zezwolenie z 7.03.2007 r. wydano na czas krótszy niż cztery lata. Skrócono okres ważności zezwoleń w pierwszym przypadku o jeden dzień oraz w drugim przypadku o cztery dni.

Postanowienie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych nr 2/2007 z 23.01.2007 roku dotyczące pozytywnej opinii w zakresie sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 18% zawartości alkoholu, stanowiło podstawę do wydania zezwoleń nr II/A-1, II/B-01 i II/C-1 z 1.02.2007 roku na okres od 1.02.2007 roku do 31.01.2011 roku na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających do 4,5% alkoholu oraz piwa, od 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa) i powyżej 18% zawartości alkoholu przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży, wbrew przepisom art. 18 ust. 3a ustawy z 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, który stanowi, że organ zezwalający wydaje zezwolenie po uzyskaniu pozytywnej opinii gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami Rady Gminy.

W zakresie wydatków budżetowych

W 2007 roku wysokość odpisu podstawowego i dodatkowego na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych zaniżono o kwotę 319,50 zł, czym naruszono przepisy art. 5 ustawy z dnia 4 marca 1994 roku o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (tekst jednolity: Dz.U. z 1996 r. nr 70, poz. 335 ze zm.). Do 31 maja 2007 r. na rachunek funduszu przekazano 59,86% planowanego odpisu na 2007 rok, czym naruszono przepisy art. 6 ust. 2 wymienionej ustawy, zgodnie z którym do 31 maja kierownik zakładu przekazuje na rachunek bankowy funduszu co najmniej 75% równowartości odpisu.

Wydatki na remont cząstkowy nawierzchni ulic sklasyfikowano w § 430 Zakup usług pozostałych (zamiast w § 427 Zakup usług remontowych) oraz na zakup papieru ksero i papieru FOTO w § 421 Zakup materiałów i wyposażenia (zamiast w § 474 Zakup materiałów papierniczych do sprzętu drukarskiego i urządzeń kserograficznych), tj niezgodnie z klasyfikacją paragrafów wydatków ustaloną w załączniku nr 4 do rozporządzenia Ministra Finansów z 14 czerwca 2006 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. Nr 107, poz. 726 ze zm.).

Zwrotu kwot zabezpieczenia należytego wykonania umowy na dwa zadania inwestycyjne pn. „Przebudowa ulicy Towarowej” - etap I oraz etap II (w łącznej kwocie 37.523,30 zł) dokonano bez naliczenia odsetek wynikających z umowy rachunku bankowego, na którym było ono przechowywane oraz bez pomniejszania o koszt prowadzenia tego rachunku, co było niezgodne z art. 148 ust. 5 ustawy Prawo zamówień publicznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2007 r. Nr 223, poz. 1655 ze zm.).

Do konta 080 „Inwestycje (środki trwałe w budowie)” nie prowadzono ewidencji szczegółowej, zapewniającej co najmniej wyodrębnienie kosztów inwestycji według poszczególnych rodzajów efektów inwestycyjnych oraz kosztu wytworzenia poszczególnych obiektów środków trwałych, co było niezgodne z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego(...) oraz z Zakładowym Planem Kont. Brak tej ewidencji powodował m.in. niezgodność kwot pomiędzy poniesionymi kosztami inwestycji „Przebudowa ul. Towarowej w Kamiennej Górze – etap I oraz etap II, a uzyskanymi efektami, ponieważ kwotę 13,40 zł dotyczącą faktury za wypisy z ewidencji gruntów oraz kwotę 494 zł dotyczącą podatku dochodowego od faktury za dokumentację projektową i kosztorys inwestorski ujęto w wydatkach bieżących zamiast w kosztach inwestycji.

W zakresie gospodarki mieniem komunalnym

Burmistrz Miasta Kamiennej Góry wydał Zarządzenie nr 153/07 z dnia 4 lipca 2007 r. w sprawie ustalenia stawki czynszu za dzierżawę gruntów komunalnych położonych w mieście Kamienna Góra zamiast w sprawie zmian do Zarządzenia nr 32/05 Burmistrza Miasta Kamiennej Góry w sprawie ustalenia stawki czynszu za dzierżawę gruntów komunalnych położonych w mieście Kamienna Góra. W podstawie prawnej Zarządzenia nr 153/07 podano uchwałę nr XXXVI/A/253/05 Rady Miejskiej w Kamiennej Górze z dnia 3 sierpnia 2005 r. w sprawie zasad gospodarowania nieruchomościami stanowiącymi własność Gminy Miejskiej w Kamiennej Górze, zamiast w sprawie zmian do uchwały nr XXX/A/197/04 Rady Miejskiej w Kamiennej Górze.

Wykazy nieruchomości przeznaczonych do dzierżawy sezonowej w celu organizacji „ogródków gastronomicznych” nie posiadały określenia wysokości opłat z tytułu dzierżawy (nie niższej niż 4,50 zł za 1 m²) oraz terminów wnoszenia opłat, co było niezgodne z art. 35 ust. 2 pkt 8 i 9 ustawy z 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (jednolity tekst: Dz. U. z 2004 r. Nr 261, poz. 2603 ze zm.). W czasie kontroli rozpoczęto sporządzanie i podawanie do publicznej wiadomości wykazów nieruchomości, które zawierały wszystkie informacje wymagane art. 35 ust. 2 ustawy z 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami.

Na kartach należności z tytułu sprzedaży poszczególnych składników mienia komunalnego przypis należności posiadał datę późniejszą niż wpłata należności, przykładowo na karcie kontrahenta JP wpłata kwoty 2.075,55 zł nastąpiła w dniu 7.05.2008 r., a przypisu dokonano w dniu 23.06.2008 r. natomiast na karcie należności kontrahenta LS wpłata kwoty 4.913 zł nastąpiła w dniu 10.04.2008 r., a przypisu dokonano w dniu 6.05.2008 roku. W czasie kontroli rozpoczęto bieżące i terminowe przypisywanie należności budżetowych.

Czynności zmierzające do wyegzekwowania należności z tytułów cywilno-prawnych (w tym czynsze) nie były prowadzone na bieżąco i nie kierowano spraw na drogę postępowania sądowego, przykładowo: wezwania do zapłaty zaległości dotyczących roku 2006 oraz bieżących roku 2007 r. wysłane zostały w czerwcu, wrześniu i listopadzie 2007 roku (czynsz płatny do 10 – go każdego miesiąca).

W zakresie gospodarki pozostałymi składnikami majątku

Do ewidencji w grupie 0 „Grunty” przyjęto jedną kwotę (wartość gruntów skomunalizowanych i przyjętych według wartości z 27.05.1990 r.) bez określenia analitycznego poszczególnych rodzajów gruntów, bez wyodrębnienia poszczególnych działek. Na powyższą nieprawidłowość wskazywano podczas poprzedniej kontroli kompleksowej, po której sformułowany został wniosek pokontrolny nr 16: „Zaprowadzenie ewidencji analitycznej gruntów, stosownie do postanowień zakładowego planu kont”.

Przyjęta w ewidencji syntetycznej wartość skomunalizowanego mienia nie była aktualizowana. Nie dokonywano zwiększeń ani zmniejszeń w tej grupie środków trwałych, co stanowiło naruszenie przepisów art. 20 ust. 1 i art. 24 ust. 1 i 2 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości, zgodnie z którymi w księgach rachunkowych okresu sprawozdawczego należało ujmować wszystkie operacje które nastąpiły w tym okresie, celem bieżącego prowadzenia ksiąg rachunkowych. Brak ewidencji analitycznej gruntów stanowił też niezgodność z wymogami określonymi w obowiązującym Zakładowym Planie Kont.

W kontrolowanym okresie nie przeprowadzono inwentaryzacji gruntów, co było niezgodne z przepisami art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym – jednostki przeprowadzają na ostatni dzień każdego roku obrotowego inwentaryzację gruntów – drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji realnej wartości tych składników. Obowiązek ten został określony również w obowiązującym w jednostce Zakładowym Planie Kont, w którym ustalono, że „Grunty i budynki inwentaryzuje się poprzez porównanie danych księgowych z odpowiednimi dokumentami: wyciągi z ksiąg wieczystych, decyzje organów wykonawczych o przekazaniu w trwałe zarząd, umowę o oddanie w wieczyste użytkowanie nieruchomości Skarbu Państwa”.

Stwierdzono nieterminowe przyjęcia na stan kont 011 oraz 013 zakupionych środków trwałych i pozostałych środków trwałych, co naruszało art. 20 ust. 1 i art. 24 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 września 2004 r. o rachunkowości. Dopiero w 2007 roku przyjęto na stan środki trwałe zakupione w latach 2005 – 2006, tym samym zaniżając ich wartość w bilansach za lata 2005 - 2006, przykładowo na stan środków trwałych przyjęto w 2007 r. zakupione w 2006 r. zestawy komputerowe, monitory, drukarki i nagrywarki na łączną kwotę 43.778 zł, a na stan pozostałych środków trwałych przyjęto w 2007 r. zakupione w 2006 r. meble na łączną kwotę 7.429,60 zł. Przychodu i rozchodu skokochronu dokonano w dniu 31.12.2007 r. pomimo tego, że został on zakupiony na podstawie faktury nr 410/12/05 z dnia 27.12.2005 r. na kwotę 28.548 zł (dowód OT z dnia 29.12.2005 r.) i przekazany Komendzie Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Kamiennej Górze protokołem przekazania darowizny z dnia 29.12.2005 r.; za fakturę zapłacono w dniu 15.03.2006 r., pomimo że termin płatności wyznaczony był na 21 dni licząc od dnia 27.12.2005 r., co było niezgodne z art. 35 ust. 3 pkt 3 ustawy z 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych, w myśl którego wydatki publiczne powinny być dokonywane w wysokości i w terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

Zaksięgowania i wyksięgowania środków trwałych na koncie 011 dokonywano na podstawie dowodów zbiorczych PK - polecenie księgowania, które nie zawierały pojedynczo wymienionych dowodów źródłowych, na podstawie których dokonano zapisu, do czego zobowiązywał art. 20 ust. 3 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości i przepisy § 2 pkt 2 Instrukcji obiegu, kontroli i archiwizowania dokumentów księgowych. Powyższy sposób księgowania uniemożliwiał sprawdzenia prawidłowości ewidencjonowania dokumentów dotyczących zmian stanu środków trwałych z zakupu. W poleceniach księgowania nie powoływano się ani na dowody zakupu, ani na dowody OT (LT), czym nie dopełniono obowiązku z art. 21 ust. 1 ustawy o rachunkowości. Dowody źródłowe (faktury, wszystkie dowody OT) nie zawierały dekretacji, tj. sposobu ujęcia w księgach rachunkowych na kontach syntetycznych, co naruszało przepis art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości.

Ponadto na koncie 011 księgowane były środki trwałe poniżej wartości 3.500 zł, a ewidencją ilościowo – wartościową na koncie 013 objęto środki trwałe poniżej 350 zł, co było niezgodne z uregulowaniami wewnętrznymi. Zgodnie z § 1 pkt 3 Instrukcji w sprawie gospodarki majątkiem trwałym „Za środki trwałe uważa się składniki majątku, których wartość początkową określa odrębne rozporządzenie. Bez względu na wartość na koncie środków trwałych ewidencjonuje się grunty, budowle i budynki” a zgodnie z § 1 pkt 8 Instrukcji „Ewidencją ilościowo – wartościową należy objąć środki trwałe w użytkowaniu (wyposażenie), których dolną granicę ustala się w wysokości 10% w stosunku do wartości środków trwałych określonych odrębnym rozporządzeniem Ministra Finansów”. Zgodnie z § 1 pkt 9 ww. Instrukcji „Bez względu na wartość, ewidencją ilościowo – wartościową należy objąć składniki majątkowe zaliczone do pozostałych środków trwałych dotyczących wyposażenia biur: meble biurowe i maszyny liczące za wyjątkiem kalkulatorów”. Na opisaną nieprawidłowość wskazywano już podczas poprzedniej kontroli kompleksowej, po której sformułowany został wniosek pokontrolny nr 17: „Przestrzeganie przepisów wewnętrznych, określających kryteria ujmowania w księgach rachunkowych składników majątkowych na kontach 011 i 013”.

Zapłaty za fakturę nr 394/2/06 z 20.11.2006 r. za meble na kwotę 5.934 zł dokonano 26.01.2007 r., pomimo upływu terminu płatności w dniu 4.12.2006 r., a za fakturę nr 418/2/2006 z 1.12.2006 r. za krzesła i chodniki na kwotę 1.928,60 zł, w dniu 26.01.2007 r. pomimo upływu terminu płatności w dniu 31.12.2006 r., czym naruszono art. 35 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych. Koszty dotyczące zakupów na kwotę 7.429,60 zł dokonanych w 2006 r. należało ująć w księgach 2006 r. niezależnie od terminu ich zapłaty; ujęcie ich w koszty 2007 r. stanowiło naruszenie art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

Stwierdzono brak naliczenia umorzenia za lata 2004 – 2005 (na kwotę 1.590,86 zł) dla zestawu komputerowego o numerze inwentarzowym 04/K/491 – 0040, co było niezgodne z przepisami ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2000 r. Nr 54, poz. 654 ze zm.). Stosowano również błędną klasyfikację środków trwałych, co było niezgodne z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 1999 r. w sprawie Klasyfikacji

Środków Trwałych (Dz. U. Nr 112, poz. 1317 ze zm.), i tak przykładowo: dla środka trwałego o numerze inwentarzowym K/803-0056 kserokopiarka Toshiba przyjęto GUS: 8-080-803 zamiast 4-49-491, dla środka trwałego o numerze inwentarzowym K/803-0060 zmywarka Bosh przyjęto GUS: 8-080-803 zamiast 8/80/808, dla środka trwałego o numerze inwentarzowym K/803-0061 telefaks Panasonic przyjęto GUS: 8-080-803 zamiast 4-49-491.

Zwiększenia wartości środków trwałych w wyniku zakupów księgowane były zapisem na koncie 011 – Środki trwałe (strona Wn) w korespondencji z kontem 800 „Fundusz jednostki” (strona Ma), co było niezgodne z zasadami funkcjonowania kont określonymi w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont (...). Przyjęcie na stan konta 011 środków trwałych uzyskanych np. w wyniku zakupu należało księgować w korespondencji z kontem 080 lub 201. Na koncie 800 księguje się przyjęcie środków trwałych w wyniku nieodpłatnego otrzymania, darowizny, spadku lub zwiększenie wartości w wyniku aktualizacji wyceny. Umorzenie środków trwałych, pozostałych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych księgowano: odpowiednio konto 800 Wn, konto 071 Ma, konto 013 Wn, konto 072 Ma, konto 020 Wn, konto 072 Ma, co było niezgodne z zasadami określonymi w wyżej wymienionym rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. oraz z przepisami wewnętrznymi, zgodnie z którymi odpisy umorzeniowe są dokonywane w korespondencji z kontem 400 „Koszty według rodzajów” i 401 „Amortyzacja”. Wartości umorzenia środków trwałych (386.764,11 zł) oraz pozostałych środków trwałych (291.851,46 zł) nie zostały wykazane w bilansie za 2007 rok jako informacje uzupełniające istotne dla rzetelności i przejrzystości sytuacji finansowej i majątkowej.

W zakresie wykorzystania dotacji celowych na zadania zlecone oraz środków na realizację porozumień

Treść operacji na kartach wydatków nie odpowiadała opisowi faktycznych wydatków, przykładowo na karcie wydatków § 3030 „Różne wydatki na rzecz osób fizycznych”, dotyczących wypłaconych diet członkom komisji wyborczych, zapisano pod datą 23.10.2007 r. „Podj. got. czekiem” (kwota 13.860 zł), podczas gdy operacja gospodarcza dotyczyła polecenia księgowania, w którym nie podano treści operacji (wypłata diet) ani nie wymieniono poszczególnych kwot z 14 list wypłat diet. W treści operacji § 4210 „Zakup materiałów i wyposażenia” (zakup przyborów szkolnych na kwotę 3.069,87 zł) wpisano „Faktury według zestawienia”, podczas gdy wydatek dotyczył tylko jednej faktury nr 3729/2007 z 14.08.2007 r., za którą dokonano zapłaty poleceniem przelewu tytułem 8 faktur; nie zrobiono zestawienia kwot tych faktur. Powyższe było niezgodne z art. 20 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości. W czasie kontroli dokonano podsumowania kwot z wszystkich list wypłat oraz rozpoczęto prawidłowe sporządzanie i ewidencjonowanie dowodów zbiorczych.

W zakresie rozliczeń finansowych z jednostkami organizacyjnymi

Dla Miejskiej Biblioteki Publicznej prowadzona była księga rejestrowa, której zawartość nie odpowiadała wymaganiom określonym w przepisach § 2 ust. 1 pkt 3 lit. b rozporządzenia Ministra Kultury i Sztuki z 17 lutego 1992 r. w sprawie sposobu prowadzenia rejestru instytucji kultury (Dz. U. Nr 20, poz. 80), ponieważ w dziale trzecim pn. „Mienie instytucji kultury” nie wpisano w rubryce wyposażenia materiałowo – technicznego wszystkich środków finansowych, w tym pozyskanych z Ministerstwa Kultury na zakup nowości wydawniczych w kwocie 14.800 zł.

Gmina przekazała na rzecz Biblioteki dotację celową w kwocie 346.700 zł, pomimo że umowa dotacji z dnia 1 marca 2007 r. była na kwotę 350.000 zł; nie sporządzono aneksu do umowy, zmieniającego wysokość dotacji. Faktycznie Biblioteka wykorzystwała kwotę dotacji w wysokości 342.428,42 zł. Dotacja przekazywana była co miesiąc w wysokości od 20.000 zł do 39.000 zł, co było niezgodne z § 1 zawartej umowy, gdzie Gmina zobowiązała się do przekazywania na rzecz Biblioteki przyznanych środków pieniężnych w równych ratach miesięcznych.

WNIOSKI POKONTROLNE

Przedstawiając powyższe Panu Burmistrzowi Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o podjęcie skutecznych działań mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości oraz uchybień szczegółowo opisanych w protokole kontroli oraz niedopuszczenie do ich ponownego wystąpienia w przyszłości między innymi poprzez realizację następujących wniosków:

1. Opracowanie i wprowadzenie procedur funkcjonowania wewnętrznej kontroli finansowej, o której mowa w art. 47 ust. 1 ustawy z 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 ze zm.), tworzących spójny system kontroli wewnętrznej z uwzględnieniem zadań, struktury organizacyjnej i kadrowej jednostki, zapewniających wydatkowanie środków finansowych w sposób celowy i oszczędny oraz zgodnie z planem finansowym, o czym mowa w art. 35 ustawy.
2. Opracowanie i wprowadzenie do stosowania instrukcji w sprawie współpracy z Generalnym Inspektorem Informacji Finansowej w zakresie przeciwdziałania wprowadzeniu do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł, stosownie do obowiązku wynikającego z przepisów art. 15a ust. 2 ustawy z 16 listopada 2000 roku o przeciwdziałaniu wprowadzaniu do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł oraz przeciwdziałaniu finansowaniu terroryzmu (tekst jednolity: Dz.U. z 2003 roku nr 153, poz. 1505 ze zm.).
3. Prowadzenie kontroli przestrzegania realizacji procedur, o których mowa w art. 47 ust. 2 ustawy o finansach publicznych, obejmujących co najmniej 5% wydatków wszystkich podległych i nadzorowanych jednostek, stosownie do obowiązku wynikającego z art. 187 tej ustawy.

4. Prowadzenie audytu wewnętrznego w Urzędzie stosownie do wymogów określonych w art. 49 ust. 2 ustawy o finansach publicznych w związku z § 3 rozporządzenia Ministra Finansów z 24 czerwca 2006 r. w sprawie kwot, których przekroczenie powoduje obowiązek prowadzenia audytu wewnętrznego w jednostkach sektora finansów publicznych (Dz.U. Nr 112, poz. 763).
5. Przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z 27 czerwca 2006 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 115, poz. 781 ze zm.) w zakresie rzetelnego sporządzania sprawozdań Rb-ST o stanie środków na rachunkach bankowych jednostek samorządu terytorialnego na koniec roku, Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych, Rb-PDP z wykonania podstawowych dochodów podatkowych oraz Rb-Z o stanie zobowiązań jednostki samorządu terytorialnego.
6. Dostosowanie Zakładowego Planu Kont jednostki i budżetu do obowiązujących przepisów prawa, a w szczególności:
  - a) wprowadzenie kont księgowych służących do księgowania wszystkich operacji gospodarczych występujących w jednostce, przyjmując za podstawę konta określone w rozporządzeniu Ministra Finansów z 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz.U. Nr 142, poz. 1020 ze zm.),
  - b) określenie przeciwnych stron konta korespondującego z kontem syntetycznym,
  - c) opisanie przyjętych zasad prowadzenia kont ksiąg pomocniczych oraz ich powiązania z kontami księgi głównej, stosownie do wymogów art. 10 ust. 1 pkt 3 ustawy z 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity: Dz. U. z 2002 roku Nr 76, poz. 694 ze zm.).
7. Egzekwowanie od Skarbnika realizacji rzetelnego i bezbłędnego prowadzenia ksiąg rachunkowych, zgodnie z wymogami ustawy z 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity: Dz. U. z 2002 roku Nr 76, poz. 694 ze zm.), w szczególności:
  - a) ujmowanie w księgach rachunkowych wszystkich operacji, które wystąpiły w danym okresie sprawozdawczym, w celu zapewnienia bieżącego prowadzenia i rzetelności ksiąg rachunkowych, zgodnie z art. 6 ust. 1 i art. 24 ust. 2;
  - b) nadawanie numerów identyfikacyjnych dowodom księgowym, będącym podstawą zapisów w ewidencji księgowej, w sposób umożliwiający ich identyfikację i sprawdzenie sposobu ich zapisania w księgach rachunkowych na wszystkich etapach przetwarzania danych, celem wypełnienia dyspozycji art. 23 ust. 2 pkt 2 i art. 24 ust. 4;
  - c) ujmowanie w księgach rachunkowych okresu sprawozdawczego operacji związanych z ewidencją przypisów i odpisów należności z tytułu podatków i opłat, należności długoterminowych, w celu zapewnienia bieżącego prowadzenia ksiąg rachunkowych, stosownie do przepisu art. 20 ust. 1 w związku z art. 24 ust. 5 ustawy;

- d) dokonywanie na bieżąco w księgach rachunkowych zmian w stanie składników majątkowych w związku z ich zbyciem, nabyciem itd., zgodnie z przepisami art. 20 ust. , w związku z art. 24 ust. 1;
  - e) ujmowanie w księgach rachunkowych jednostki wszystkich osiągniętych, przypadających na jej rzecz przychodów i obciążających ją kosztów związanych z tymi przychodami dotyczącymi danego roku obrotowego, niezależnie od terminu ich zapłaty, zgodnie z art. 6 ust 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.
8. Przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z 28 lipca 2006 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych w zakresie prowadzenia ewidencji pożyczek otrzymanych z budżetu państwa w części podlegających zwrotowi ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej na koncie 138 „Rachunki środków na prefinansowanie”.
  9. Przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z 27 czerwca 2006 roku w sprawie zasad rachunkowości i planu kont w zakresie ewidencji podatków, opłat i niepodatkowych należności budżetowych dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. Nr 112, poz. 761) w szczególności w zakresie:
    - a) przypisów i odpisów należności z tytułu podatków i opłat w ujęciu syntetycznym na koncie 221,
    - b) należności długoterminowych na koncie 226 ze szczególnym uwzględnieniem należności podatkowych zabezpieczonych hipoteką.
  10. Terminowe regulowanie zobowiązań wobec kontrahentów oraz Narodowego i Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, stosownie do przepisów art. 35 ust. 3 pkt 3 ustawy z 30 czerwca 2005 roku o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 ze zm.).
  11. Dokonywanie zwrotu zabezpieczenia należytego wykonania umowy oraz zabezpieczenia pozostawionego na okres gwarancji, zgodnie z przepisami art. 151 ust. 1 i 3 ustawy z 29 stycznia 2004 roku - Prawo zamówień publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2007 r. Nr 223, poz. 1655 ze zm.).
  12. Egzekwowanie od podatników obowiązku składania deklaracji podatkowych w terminie określonym w art. 9 ust. 6 pkt 1 ustawy z 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2006 r. Nr 121, poz. 844 ze zm.) z wykorzystaniem przepisów art. 56 § 1 ustawy z 10 września 1999 roku Kodeks karny skarbowy (tekst jednolity: Dz. U. z 2007 roku Nr 111, poz. 765 ze zm.).
  13. Doręczanie decyzji wymiarowych w terminach umożliwiających podatnikom zapłatę pierwszej raty podatku, w terminach określonych w art. 6 ust. 7 ustawy z 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych oraz art. 6a ust. 6 ustawy z 15 listopada 1984 roku o podatku rolnym (tekst jednolity: Dz. U. 2006 r. Nr 136, poz. 969 ze zm.).

14. Wymierzanie podatku od nieruchomości dla pomieszczeń o wysokości w świetle od 1,40 do 2,20 m, zgodnie z art. 4 ust. 2 ustawy z 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych oraz zgodnie z wysokością stawki podatku określoną przez Radę w drodze uchwały.
15. Podjęcie stosownych działań celem wszczęcia postępowania i określenia wysokości zobowiązania podatkowego wobec podatnika prowadzącego działalność gospodarczą (N002511), którego część gruntów została opodatkowana według stawek dla gruntów pozostałych, zgodnie z przepisami art. 2 ust. 1 pkt 3 ustawy z 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych.
16. Bieżące podejmowanie czynności egzekucyjnych w stosunku do podatników zalegających z wpłatami podatków, zgodnie z przepisami § 2, § 3 ust. 1 i § 5 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z 22 listopada 2001 roku w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. Nr 137, poz. 1541 ze zm.).
17. Przestrzeganie przepisów ustawy z 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity: Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473 ze zm.), a w szczególności:
  - a) wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży na okres zgodny z art. 18 ust. 9 ustawy,
  - b) wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych po uzyskaniu pozytywnej opinii gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami rady gminy, stosownie do postanowień art. 18 ust. 3a ustawy.
18. Bieżące podejmowanie czynności (wysyłanie wezwań do zapłaty i kierowanie spraw na drogę postępowania sądowego) mających na celu wyegzekwowanie od zalegających z zapłatą należności z tytułów cywilno-prawnych.
19. Dokonywanie zwrotu kwot zabezpieczenia należytego wykonania umów na zadania inwestycyjne z naliczonymi odsetkami wynikających z umowy rachunku bankowego, na którym było ono przechowywane oraz z pomniejszaniem tych kwot o koszt prowadzenia tego rachunku, zgodnie z art. 148 ust. 5 ustawy Prawo zamówień publicznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2007 r. Nr 223, poz. 1655 ze zm.).
20. Zaprowadzenie ewidencji szczegółowej do konta 080 „Inwestycje (środki trwałe w budowie)”, zapewniającej co najmniej wyodrębnienie kosztów inwestycji według poszczególnych rodzajów efektów inwestycyjnych oraz kosztu wytworzenia poszczególnych obiektów środków trwałych, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz.U. Nr 142, poz. 1020 ze zm.) oraz z Zakładowym Planem Kont.
21. Zaprowadzenie ewidencji analitycznej gruntów i dokonywanie na bieżąco zwiększeń i zmniejszeń w tej grupie środków trwałych, zgodnie z przepisami art. 20 ust. 1 i art. 24 ust. 1 i 2 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity: Dz.U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 ze

- zm.) oraz postanowień Zakładowego Planu Kont, a tym samym pełne zrealizowanie zaleceń po poprzedniej kontroli kompleksowej.
22. Terminowe przyjmowanie na stan konta 011 i 013 zakupionych środków trwałych i pozostałych środków trwałych, zgodnie z art. 20 ust. 1 i art. 24 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 września 2004 r. o rachunkowości oraz ewidencjonowanie ich umorzenia zgodnie z przepisami rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont (...) oraz z Zakładowym Planem Kont.
  23. Każdorazowe naliczanie umorzenia środków trwałych, pozostałych środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych, zgodnie z przepisami ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2000 r. Nr 54, poz. 654 ze zm.).
  24. Księgowanie na koncie 011 środków trwałych powyżej wartości 3.500 zł oraz obejmowanie ewidencją ilościowo – wartościową na koncie 013 środków trwałych powyżej kwoty 350 zł, zgodnie z uregulowaniami wewnętrznymi, a tym samym wykonanie zalecenia po poprzedniej kontroli kompleksowej.
  25. Stosowanie prawidłowej klasyfikacji środków trwałych, zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 1999 r. w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych (Dz. U. Nr 112, poz. 1317 ze zm.).
  26. Zawieranie w poleceniach księgowania dotyczących zmian w stanie środków trwałych pojedynczo wymienionych dowodów źródłowych, na podstawie których dokonano zapisu, zgodnie z art. 20 ust. 3 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości.
  27. Przeprowadzanie inwentaryzacji gruntów na ostatni dzień każdego roku obrotowego, stosownie do wymogów określonych w art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy o rachunkowości. Poinformowanie Izby o wynikach inwentaryzacji gruntów przeprowadzonej na 31.12.2008 r. oraz wartości gruntów zaewidencjonowanej w grupie „0” konta 011 „środki trwałe” na dzień 31.12.2008 r.
  28. Wykazywanie wartości umorzenia środków trwałych oraz pozostałych środków trwałych w bilansie za dany rok, jako informacje uzupełniające istotne dla rzetelności i przejrzystości sytuacji finansowej i majątkowej jednostki.
  29. Dokonywanie wydatków publicznych w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań, w tym regulowanie należności za zakup środków trwałych i pozostałych środków trwałych, zgodnie z art. 35 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych.
  30. Bieżące stosowanie prawidłowej klasyfikacji dochodów i wydatków (ze szczególnym uwzględnieniem zakupu usług remontowych i różnego rodzaju materiałów), zgodnie z zasadami określonymi w rozporządzeniu Ministra Finansów z 14 czerwca 2006 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. nr 107, poz. 726 ze zm.).

31. Prowadzenie dla Miejskiej Biblioteki Publicznej księgi rejestrowej zgodnie z wymaganiami określonymi w przepisach § 2 ust. 1 pkt 3 lit. b rozporządzenia Ministra Kultury i Sztuki z 17 lutego 1992 r. w sprawie sposobu prowadzenia rejestru instytucji kultury (Dz. U. Nr 20, poz. 80).
32. Przekazywanie Bibliotece dotacji w terminach i kwotach zgodnych z postanowieniami zawartymi w umowie dotacji.

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, stosownie do postanowień art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, oczekuje w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o wykonaniu przedstawionych wniosków lub przyczynach ich niewykonania. Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Izby. Zastrzeżenie składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżenia może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Do wiadomości:

Pani

Małgorzata Krzyszkowska

Przewodnicząca Rady Miasta Kamienna Góra